

Berättelse om åländska allmogens gjorda anfall emot ryska trupperne, och d...

Kungl. förordningar 2. saml.

National Library
of Sweden

Berättelse

Om

Åländska Allmogens gjorda anfall

Emot

Ryska Troupperne,

Och deras tillfångatagande den 6, 10 och

11 Maji 1808.

Cum Gratia & Privilegio S:æ R:æ Maj:tis.

STENBERG, Tryckt i Kongl. Tryckeriet, 1808.

Sedan Ryfse Troupperne för andra gången återkommit til Åland den 14 sistledne April, började de genast at anbefalla de kraftigaste och skyndsammaste anstalter til alla Fartygs och Båtars försättande i segelbart stånd, äfvensom til Sjens upfågning wid stränderne, samt Allmogens fullkomliga afwåpnande. Dessa befallningar äfölyddes af de grymmaste hotelser, som redan woro tilräcklige at öfvertygga Ålands Innewånare om den olycka som wäntade dem under Ryfse herrawälde. Uplifwad af oswifelig trohet för Konung och Fädernesland, fattade denna tappra Allmoge det lifliga årofulla som dristiga beslut, at befria Landet från Sjens tyranniska medfart, och denna manliga föresatts kröntes med den lyckligaste framgång.

Innewånarne i Finströms Söken woro de förste som reste sig emot förtrycket, dertil upmuntrade af Krono Vänsmannen Arén, som genast anmodade Adjunkten hos Prosten Wikman i förenämde Söken, Magister Gummerus, at begifwa sig til samlingsstället för at i egenkap af Befälhafware anfbra Allmogen. Efter at hafwa förestått densamma wädligheten af företaget, men derjemte åran af et dristigt försök, som de heligaste undersätliga pligter påkallade, upbröt oswannämde Adjunkten den 6 Maji kl. 9 om aftonen med en Troupe af 100 man, och begaf sig til Strömswik, der Ryfse Befälhafwaren, Major Nejdhardt, wistades. Afvigten war at gripa honom, men som han, redan underrättad om Allmogens ankomst, befans wara bortrest, blef des retraite affskuren genom utsatta posteringar wid Färjsund, hwarigenom äfwen den på fasta Åland warande Ryfse styrka på Östra och Westra Stränderna af detta Sund, förhindrades at kunna förena sig. Under det at Vänsmannen Arén, med en särskild Troupp af Allmogen bewakade detta Sund, afgick Adjunkten Gummerus med en mindre styrka til Jomala Söken, och tillfångatog, i förening med Jomala Sökenboer, alla derwarande Ryfse småre Troupper; hwarefter åter-marchen anträdde til Färjsundet. Efter flera salwor, löfode å båda sidor, hwarwid Ryfse hade någon förlust, retirerade dese til Sunds Söken, och öfvergingo til Prästö och
Löstö

Löftö Holmar. Uländska Allmogen ryckte fram til Bomarsund, hwarifrån den, på flere båtar och från flere håll, angrep den sålunda fringrånnde Rysska styrkan, hwilken utan motstånd gaf sig til fånga. Major Nejdhardt blef sedermera twungen at sjelfmant gifwa sig, och utom honom blefwo 1 Major, 1 Capitaine, 5 Subalterne-Officerare, flere Under-Officerare, några Collaquer samt omkring 130 Man tagne.

En betydligare del af Rysska styrkan, commenderad af Öfwerste Wouitch, befann sig på Kumlinge. Upmuntrade af en Swenskt Division Schonert-Barcassers ankomst i dessa farwatten, under Lieutenanten von Kapfelmans befäl, bestöto Uslänningarne, altid anförde af Adjuncten Gummerus, at helt och hållet rånna deras Skärgård från Fiender. Efter samråd med Lieutenant Kapfelman, som undersködde Allmogen med Ammunition samt 5 Lwåpundige Rickor medförde på framredet af wanliga Bondwagnar, angrepos Ryssarne på Kumlinge den 10 Maji kl. half til 3 est. m. af omkring 450 Bänder, som efter en och en half timas håstig eld å båda sidor, twungo Fienden at sträcka gewår, hwarwid 1 Öfwerste, 1 Öfwerste-Lieutenant, 1 Major, 5 Capitainer, 2 Adjutanter, 7 Lieutanter, 3 Fåndrickar, 38 Under-Officerare, 1 Doctör, 3 Fältläkare, 10 Trumslagare och 400 Soldater togos til fånga. En annan Schonert-Barcasse, under Lieutenant Cronstedts befäl, blef sedermera om aftonen affänd til Brendö, med en mindre Troupp af Allmogen, och anföll den 11 Maji om morgonen, den derwarande Rysska styrka, som til et antal af 1 Major, 2 Lieutanter, 1 Under-Lieutenant, 1 Courier-Lieutenant och Befälhafwaren wid Brendö, jemte 29 man Soldater, så wäl på denna som på en annan närbelägen Holme blefwo twungne at gifwa sig. Desutom eröfrades Fiendens KrigsCassa med 4500 Rubel.

Wid utöbrändet häraf har Uländska Allmogen rönt et kraftigt wedermåle af den Uslmägtiges besydd. Endast twänne Bänder hafwa blifwit dödsfotne, och 5 lindrigt blefwerade. Deremot äro frukterna af Segern så mycket betydligare; Usländ befriadt ifrån Fiender, 34 Officerare samt omkring 670 Man tilfångatagne, med full Bewåring och Ammunition, en blåd säkerhet wunnen för
Huf.

Hufvudstaden och Rikets Östra Kuster. Alla dessa omständigheter
böra rikeligen tilfredsställa den käre Åländska Namogen som wid
detta tillfälle sjelfmant wågade lif och blod för sin Fosterbygds
räddning. Dika fasta i sin föresatts at winna detta ändamål, som
foglige emot den öfwerwindne Fienden, hafwa Ålands Bänderne
i detta dubbla affeende af Ryssarne sjelfwe wunnit et wälförtjent
och allmänt loford.

Detta rättmätiga företags lyckliga utgång bewisar hwad för-
tröstan til Gud, kärlek til Konung och Fädernesland, enighet i
beslut, och gemensamma krafter kunna förnä uti den måst bryd-
samma belägenhet.
